

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyně Mgr. Kateřinou Pelišovou v právní věci

žalobce: **M** [redacted] **Ž** [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Kočím, Ph.D.
sídlem Opletalova 1535/4, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **ČR - Ministerstvo spravedlnosti ČR**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2

o zaplacení 48 192 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaná je povinna žalobci zaplatit částku 31 110 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 97 860 Kč od 10. 10. 2019 do 15. 4. 2020 a se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 31 110 Kč od 16. 4. 2020 do zaplacení.
- II. Žaloba, kterou se žalobce domáhal, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobci částku 17 082 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 17 082 Kč od 10. 10. 2019 do zaplacení, se zamítá.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 18 456 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Petra Kočí, Ph.D. advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 11. 10. 2019 po žalované domáhal zaplacení částky 114 942 Kč spolu s úrokem z prodlení z žalované částky od 10. 10. 2019 do zaplacení představující zadostiučinění za nemajetkovou újmu podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) (dále jen „OdpŠk“). Nemajetková újma mu měla být způsobena nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce soudního řízení vedeného Městským soudem v Praze pod sp. zn. [REDAKCE] (dále jen „posuzované řízení“).
2. Žalobce uvedl, že rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2013, č.j. [REDAKCE] byla žalobci přiznaná dílčí náhrada za průtahy v posuzovaném řízení ve výši 150 000 Kč. Průtahy v posuzovaném řízení neustaly a řízení bylo skončeno až doručením usnesení Ústavního soudu dne 22. 2. 2019. Žalobce požaduje částku 114 942 Kč za zbytek řízení, tj. 5 let, 2 měsíce a 20 dnů. Při výpočtu vycházel z citovaného rozsudku, když s ohledem na celkovou dobu řízení (15 let, 2 měsíce a 5 dnů) je na místě zvýšit základní částku za rok řízení ve výši 17 000 Kč na 20 000 Kč a tu zvýšit v intencích závěrů rozsudku ze dne 2. 12. 2013 o 10 % na 22 000 Kč za rok řízení. Svůj nárok uplatnil u žalované, ta v šestiměsíční lhůtě nereagovala. Dále požaduje příslušenství pohledávky ode dne 10. 10. 2019, kdy se žalovaná dostala do prodlení.
3. K výzvě soudu žalobce ve svém podání ze dne 3. 12. 2019 uvedl, že nárok požaduje ode dne, kdy byl vyhlášen předchozí pravomocný rozsudek, jímž mu byla přiznaná dílčí náhrada ve výši 150 000 Kč, tj. 2. 12. 2013, do data doručení usnesení Ústavního soudu, jímž řízení před vnitrostátními soudy definitivně skončilo, tj. 22. 2. 2019. Dále uvedl, že nesprávný úřední postup se v případě nepřiměřené délky řízení presumuje a je na žalované, aby přinesla důkazy, že k nesprávnému úřednímu postupu nedošlo. Nárok byl u žalované uplatněn dne 14. 10. 2019 doručením do datové schránky.
4. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 10. 4. 2020 uvedla, že žalobce u ní dne 9. 4. 2019 uplatnil nárok na poskytnutí zadostiučinění ve výši 114 942 Kč za nesprávný úřední postup v řízení vedeném Městským soudem v Praze pod sp. zn. [REDAKCE]. Žalobce požaduje doplatek zadostiučinění za nemajetkovou újmu od dne vydání rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2013, č.j. [REDAKCE] (řízení vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. [REDAKCE]). Žalovaná nárok v rámci mimosoudního projednání posoudila tak, že v daném případě došlo k nesprávnému úřednímu postupu v tom, že celková délka řízení nebyla přiměřená, a žalobci poskytla zadostiučinění ve výši 66 750 Kč. Žalovaná shrnula průběh posuzovaného řízení, když to trvalo 15 let a 2 měsíce, opakovaně na třech stupních soudní soustavy a před Ústavním soudem ČR. Nyní posuzovaná délka části řízení na základě žaloby ze dne 11. 10. 2019 činí 5 let a 2 měsíce. I nyní v posuzované části řízení došlo k prodlení v postupu soudů a to v rámci odvolacího řízení před Vrchním soudem v Praze. Žalovaná neakceptuje požadavek na přiznání zadostiučinění ode dne vydání rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2013, neboť v odůvodnění tohoto rozsudku je výslovně uvedeno, že žalobci se poskytuje zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 150 000 Kč za délku posuzovaného řízení celých 10 let, což odpovídá datu 17. 12. 2013, při zahájení řízení 17. 12. 2003. Žalovaná při přiznání zadostiučinění za nemajetkovou újmu vyšla z celkové délky řízení, zhodnotila všechny okolnosti případu a zákonná kritéria výše zadostiučinění a od výsledné částky následně odečetla částku 150 000 Kč, která byla žalobci již přiznaná v řízení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. [REDAKCE]. Žalovaná nejdříve stanovila základní částku 240 833 Kč s tím, že za rok řízení náleží 17 000 Kč, přičemž za první dva roky náleží částka poloviční, tj. 8 500 Kč. Žalovaná nevidí žádné důvody k navýšení základní částky

zadostiučinění za jeden rok na požadovaných 20 000 Kč. K tomu odkázala na judikaturu Nejvyššího soudu ČR, dle níž se za základní částku považuje 15 000 Kč a k jejímu zvyšování má docházet pouze v odůvodněných případech, například když délka řízení skutečně násobně překračuje dobu, v níž by mohla být věc projednaná. Základní částku žalovaná snížila s ohledem na složitost projednávané věci a stupně soudní soustavy o 30 %. Předmětem řízení byla žaloba na ochranu osobnosti v souvislosti s incidentem žalobce se strážníky Městské policie hl. m. Prahy, v podrobnostech žalovaná odkázala na řízení vedené zdejším soudem pod sp. zn. [REDAKCE] nyní posuzované části řízení pak bylo zkoumáno, zda žaloba na ochranu osobnosti obsahovala shodná skutková tvrzení o důsledcích incidentu na zdraví žalobce jako žaloba v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. [REDAKCE], kde se žalobce domáhal náhrady škody. A dále zda obecná tvrzení žalobce o tom, že potyčka na něm zanechala blíže neuvedené psychické následky, jsou dostatečná k přiznání náhrady nemajetkové újmy. Žalovaná částku navýšila o 20 % v kritériu významu řízení pro žalobce, neboť se jednalo o žalobu na ochranu osobnosti. Žalovaná nevidí žádné relevantní důvody pro navýšení základní částky o 20 % v kritériu chování žalobce v posuzovaném řízení, jak učinil Městský soud v Praze ve svém rozhodnutí ze dne 2. 12. 2013. Takový postup Městského soudu v Praze žalovaná považuje za rozporný s judikaturou soudů v ČR. Pokud se žalobce na délce nepodílel, nečinil žádná podání, jimiž by průběh řízení obstruoval, ale na druhou stranu ani postup řízení nijak neurgoval, nečinil žádné dotazy na postup v řízení, pak takové běžné chování žalobce nezasluhuje ocenění 20 % navýšením základní částky zadostiučinění. S ohledem na uvedené by žalobci náleželo přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 216 750 Kč, když je však třeba odečíst částku 150 000 Kč, která byla žalobci již poskytnuta. Žalovaná tak poskytla žalobci částku 66 750 Kč odeslanou mu poštovní poukázkou.

5. Žalobce k podání žalované uvedl, že nebude s žalovanou polemizovat o tom, zda délka posuzovaného řízení překračuje dobu násobně nebo nenásobně. Orientační rozmezí 15 až 20 tisíc korun za každý rok řízení, vyjma prvních dvou, odpovídá sjednocujícímu stanovisku Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. [REDAKCE] a stavu v době vydání tohoto stanoviska, přičemž je třeba zohlednit i výši průměrné mzdy, která od té doby značně vzrostla. Dále uvedl, že není úkolem žalované polemizovat nad názory Městského soudu v Praze ohledně zvýšení přiměřeného zadostiučinění o 20 % a pakliže tvrdí, že rozhodl v rozporu s judikaturou, bylo by na místě takové tvrzení podložit více konkrétními důkazy. Navýšení o 20 % základní částky se odvíjí od faktu, že se žalobce na průtazích nepodílel, nejde o odměnu za to, že sám vedl soudy k rychlejšímu rozhodování, jak naznačuje žalovaná.
6. Žalobce podáním ze dne 30. 4. 2020 vzal žalobu v rozsahu částky 66 750 Kč s úrokem z prodlení z této částky od 16. 4. 2020 do zaplacení zpět, neboť žalovaná tuto částku plnila poštovní poukázkou, která se žalobci do dispozice dostala dne 16. 4. 2020.
7. S ohledem na částečné zpětvzetí žaloby soud usnesením ze dne 11. 5. 2020, č.j. 17 C 167/2019 - 75, řízení co do částky 66 750 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 66 750 Kč od 16. 4. 2020 do zaplacení zastavil. Předmětem řízení tak nadále zůstává zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 48 192 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 114 492 Kč od 10. 10. 2019 do 15. 4. 2020 a s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 48 192 Kč od 16. 4. 2020 do zaplacení.
8. Soud postupoval podle § 115a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), dle kterého k projednání věci samé není třeba nařizovat jednání, jestliže ve věci lze rozhodnout jen na základě účastníky předložených listinných důkazů a účastníci se práva účasti na projednávání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání souhlasí. Předložené listinné důkazy rozhodnutí

bez nařízení jednání umožňují a zároveň oba účastníci s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání výslovně souhlasili (žalobce v podání ze dne 30. 4. 2020; žalovaná ve vyjádření k žalobě ze dne 10. 4. 2020).

9. Na základě **provedeného dokazování zjistil soud tento skutkový stav:**
10. Žalobce u žalované uplatnil svůj nárok na doplacení zadostiučinění za nemajetkovou újmu za nesprávný úřední postup spočívající v nepřiměřené délce řízení vedeného Městským soudem v Praze pod sp. zn. [redacted] dne 9. 4. 2019 (zjištěno z *doručenky do datové schránky žalované; výzvy k náhradě nemajetkové újmy způsobené průtahy v řízení ze dne 8. 4. 2019; Stanoviska žalované ze dne 9. 4. 2020*).
11. Ze *spisu Městského soudu v Praze* (dále také jen „soud I. stupně“) *sp. zn.* [redacted] soud zjistil následující skutečnosti:

Žalobou na ochranu osobnosti doručenu dne 17. 12. 2003 Městskému soudu v Praze se žalobce M. [redacted] Ž. [redacted] (v naší věci taktéž žalobce) po žalovaných [1) Hlavní město Praha, 2) J. [redacted] L. [redacted] 3) M. [redacted] Š. [redacted] 4) I. [redacted] V. [redacted] domáhal zaslání omluvy a náhrady nemajetkové újmy ve výši 5 000 000 Kč s příslušenstvím. Soud I. stupně ve věci rozhodl rozsudkem ze dne 16. 4. 2008, č.j. [redacted] ve znění usnesení Městského soudu v Praze ze dne 14. 8. 2008, č.j. [redacted], ve znění rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 2. 2009, č.j. [redacted] (žalobci byla poskytnuta omluva a část nemajetkové újmy). Nejvyšší soud České republiky rozsudkem ze dne 22. 12. 2011, č.j. [redacted] rozsudek soudu I. stupně a odvolacího soudu zrušil a vrátil věc zpět soudu I. stupně. Dále soud I. stupně rozhodl rozsudkem ze dne 21. 3. 2012, č.j. [redacted] ve znění usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 7. 2012, č.j. [redacted], který však k odvolání Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 11. 6. 2013, č.j. [redacted] zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení. V této fázi řízení byli účastníci řízení pouze žalobce a žalovaný 1) Hlavní město Praha. Dne 15. 10. 2013 bylo proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 6. 2013 podáno žalobcem dovolání. To bylo dne 22. 11. 2013 doručeno žalovanému k vyjádření, což učinil dne 6. 12. 2013.

Dne 6. 2. 2014 byla věc předložena Nejvyššímu soudu ČR, který usnesením ze dne 19. 6. 2014, č.j. [redacted] dovolání žalobce odmítl.

Dne 7. 7. 2014 věc vrátil soudu I. stupně. Dne 25. 9. 2014 soud I. stupně nařídil jednání na 27. 3. 2015.

Dne 27. 3. 2015 se ve věci konalo jednání. Byl zopakován průběh řízení, byly provedeny listinné důkazy, předneseny závěrečné návrhy a byl vyhlášen rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 37 C 156/2003 – 326, kterým byla žaloba zamítnuta. Rozsudek nabyt právní moci dne 18. 5. 2017.

Dne 13. 5. 2015 podal žalobce proti rozsudku odvolání, které bylo žalovanému doručeno dne 8. 6. 2015. Žalovaný se k odvolání vyjádřil dne 17. 6. 2015, což bylo doručeno dne 12. 8. 2015 žalobci.

Věc byla dne 13. 10. 2015 předložena Vrchnímu soudu v Praze. Dne 21. 3. 2016 požádal Obvodní soud pro Prahu 1 o vrácení jejich spisu sp. zn. [redacted] dále dne 17. 9. 2015 žádost urgoval. Dne 9. 5. 2016 jim byl přílohový spis vrácen. Dne 7. 2. 2017 bylo ve věci nařízeno jednání před Vrchním soudem v Praze na 21. 2. 2017.

Dne 21. 2. 2017 se ve věci konalo jednání před odvolacím soudem. Byla podána zpráva o dosavadním průběhu řízení, byly předneseny závěrečné návrhy a byl vyhlášen rozsudek č.j. [redacted], kterým byl potvrzen rozsudek soudu I. stupně ze dne 27. 3. 2015. Rozsudek nabyt právní moci dne 18. 5. 2017. Dne 20. 3. 2017 požádala předsedkyně senátu o prodloužení lhůty k vypracování písemného vyhotovení rozsudku do 24. 4. 2017, čemuž bylo dne 26. 3. 2017 vyhověno.

Věc byla vrácena dne 16. 5. 2017 soudu I. stupně. Dne 12. 7. 2017 podal proti rozsudku Vrchního soudu v Praze žalobce dovolání, které bylo dne 18. 7. 2017 doručeno žalovanému. Dne 23. 8. 2017 byl žalobce vyzván k zaplacení soudního poplatku za dovolání. Usnesením soudu I. stupně ze dne 19. 10. 2017, č.j. [REDAKCE], bylo řízení o dovolání zastaveno, neboť žalobce nezaplatil soudní poplatek za dovolání. Proti usnesení podal žalobce dne 30. 10. 2017 odvolání.

Dne 16. 11. 2017 byla věc postoupena Vrchnímu soudu v Praze k rozhodnutí o odvolání žalobce proti usnesení ze dne 19. 10. 2017. Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 22. 2. 2018, č.j. [REDAKCE], usnesení soudu I. stupně ze dne 19. 10. 2017 změnil tak, že se řízení nezastavuje, neboť žalobce byl usnesením soudu I. stupně ze dne 30. 3. 2004 zcela osvobozen od placení soudního poplatku.

Věc byla soudu I. stupně vrácena dne 15. 3. 2018. Dne 21. 5. 2018 soud I. stupně žalobce vyzval k doložení plné moci k zastupování žalobce v průběhu dovolacího řízení. Dne 23. 5. 2018 tak žalobce učinil.

Věc byla dne 21. 6. 2018 předložena Nejvyššímu soudu k rozhodnutí o dovolání proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 2. 2017. Nejvyšší soud České republiky svým usnesením ze dne 24. 10. 2018, č.j. [REDAKCE], dovolání žalobce odmítl. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 23. 11. 2018.

Věc byla dne 19. 11. 2018 vrácena soudu I. stupně.

Usnesením Ústavního soudu ze dne 19. 2. 2019, sp. zn. [REDAKCE], byla odmítnuta ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24. 10. 2018 a rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 2. 2017.

12. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 28. 3. 2013, č.j. [REDAKCE], byla zamítnuta žaloba ze dne 2. 5. 2012 na zaplacení částky 150 000 Kč představující zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou žalobci (shodně i v tomto řízení žalobce) v důsledku nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. [REDAKCE], které bylo zahájeno dne 17. 12. 2003 a v době rozhodování soudu nebylo pravomocně skončeno. Tento rozsudek byl změněn rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2013, č.j. [REDAKCE], tak, že je žalovaná (shodně i v tomto řízení žalovaná) povinna zaplatit žalobci 150 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % od 26. 4. 2012 do zaplacení a náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve výši 53 724 Kč. Z odůvodnění rozsudku dovolacího soudu plyne, že soud uzavřel, že došlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě a tedy k nesprávnému úřednímu postupu v řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. [REDAKCE]. Soud přiznal žalobci přiměřené zadostiučinění za dobu 10 let od zahájení posuzovaného řízení, tj. od 17. 12. 2003, ve výši 168 300 Kč (9 x 17 000 Kč; + 10 %), ovšem žalobce požadoval pouze 150 000 Kč, soud mu tak nemohl přisoudit více. Soud vycházel ze základní částky za rok řízení 17 000 Kč, přičemž za první dva roky se jednalo o poloviční výši. Základní částku dále navýšil o 20 %, neboť se žalobce na délce řízení nepodílel, a o 20 % s ohledem na větší význam výsledku řízení pro žalobce. Dále ji snížil o 20 % s přihlédnutím k tomu, že řízení probíhalo na více stupních soudní soustavy, a o 10 % s ohledem na důkazní složitost. Celkově tak základní částku navýšil o 10 % (zjištěno z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 28. 3. 2013, č.j. [REDAKCE] rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2013, č.j. [REDAKCE]).
13. Soud neprovedl důkaz přílohovým spisem Městského soudu v Praze za období od 17. 12. 2003 do 17. 12. 2013, neboť o nároku žalobce za tuto část posuzovaného řízení bylo již pravomocně rozhodnuto, viz spis zdejšího soudu sp. zn. [REDAKCE].
14. Zjištěný skutkový stav soud **právně posoudil následovně:**

15. Podle § 1 odst. 1 OdpŠk platí, že stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.
16. Podle § 5 písm. a) OdpŠk platí, že stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním.
17. Podle § 13 odst. 1 OdpŠk platí, že stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.
18. Podle § 14 odst. 3 OdpŠk platí, že uplatnění nároku na náhradu škody podle tohoto zákona je podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu.
19. Podle § 15 odst. 2 OdpŠk platí, že domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen.
20. Podle § 31a odst. 1 OdpŠk platí, že bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odstavce 2 ustanovení platí, že zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odstavce 3 ustanovení platí, že v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného.
21. Žalobce splnil podmínku pro soudní uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem, předvídanou ust. § 14 OdpŠk, neboť u žalované předběžně nárok uplatnil. K tomu nutno uvést, že nárok byl uplatněn dne 9. 4. 2019, jakkoliv žalobce v podání ze dne 3. 12. 2019 uvádí, že k uplatnění nároku došlo až dne 14. 10. 2019, což dokládá doručenkou k datové zprávě, neboť i z té je zřejmé, že doručeno bylo žalované již dne 9. 4. 2019.
22. Soud nejprve konstatuje, že nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nesprávným úředním postupem představuje specifický nárok, který zákonodárce do právního řádu zakotvil, aby naplnil požadavek čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též jen „Úmluva“), podle kterého každý, jehož práva a svobody přiznané touto Úmluvou byly porušeny, musí mít účinné právní prostředky nápravy před národním orgánem, i když se porušení dopustily osoby při plnění úředních povinností. Podle čl. 6 odst. 1 věta první Úmluvy platí, že každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Smyslem novelizace zákonem č. 160/2006 Sb. tak primárně bylo přesunout rozhodování o náhradě nemajetkové újmy vzniklé porušením práva garantovaného čl. 6 odst. 1 Úmluvy z Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) na vnitrostátní úroveň. Ovšem je zřejmé, že má-li soud odškodňovat

na vnitrostátní úrovni nemajetkovou újmu vzniklou porušením práva primárně zakotveného již Úmluvou, musí při svém rozhodování vycházet z judikatury ESLP.

23. V posuzovaném případě se žalobce domáhal zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která mu měla být způsobena v důsledku nesprávného úředního postupu v podobě nepřiměřené délky posuzovaného řízení vedeného u Městského soudu v Praze, Vrchního soudu v Praze, Nejvyššího soudu a Ústavního soudu. Soud se tak zabýval důvodností uplatněného nároku především s ohledem na to, zda jsou naplněny obecné předpoklady pro vznik nároku na náhradu nemajetkové újmy, když soud konstatuje, že k tomu, aby byla založena odpovědnost státu za újmu dle OdpŠk, je třeba, aby byly současně splněny následující kumulativní podmínky: existence odpovědnostního titulu, tj. v daném případě nepřiměřené délky řízení (nesprávný úřední postup); vznik újmy a příčinná souvislost mezi nesprávným úředním postupem a vzniklou újmu.
24. Soud nejprve posuzoval, zda došlo k nesprávnému úřednímu postupu, a to konkrétně, zda došlo k porušení povinnosti soudu vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě, když délka řízení je ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva nepřiměřená tehdy, neodpovídá-li složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a zároveň tkví v příčinách vycházejících z působení státu (tj. soudu) v projednávané věci, nikoliv stěžovatele, příp. od něj odlišných účastníků řízení. Evropský soud pro lidská práva ve své judikatuře upřednostňuje celkový pohled na řízení, posuzuje řízení s přihlédnutím ke všem okolnostem jako celek (srov. *rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Slezák a ostatní proti České republice ze dne 11. 10. 2005*) a průtah, jenž se vyskytne jen v určité fázi řízení, toleruje za předpokladu, že celková doba řízení nebude nepřiměřená (srov. *rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Žirovnický proti České republice ze dne 9. 7. 2002*). Naopak i v řízení, v němž soud činil úkony v přiměřených lhůtách a jeho postup byl plynulý, lze konstatovat porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě tehdy, když se s přihlédnutím ke všem okolnostem celková doba řízení přesto jeví nepřiměřeně dlouhou (srov. *rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Kubižňáková proti České republice ze dne 21. 6. 2005*). Základní kritéria k posouzení, zda je délka řízení přiměřená, zakotvil zákonodárce v § 31a odst. 3 OdpŠk. Ovšem je třeba mít na mysli, že tato kritéria jsou stanovena pouze taxativním výčtem, soud tak musí přihlídnout i k dalším okolnostem projednávané věci.
25. Soud uvádí, že žalobce se svou žalobou domáhá zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou mu v důsledku nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce posuzovaného řízení, a to pouze za část tohoto řízení, neboť zdejší soud již o nároku žalobce za nepřiměřenou délku části řízení pravomocně rozhodl v řízení pod sp. zn. [REDAKCE] a to rozsudkem ze dne ze dne 28. 3. 2013, č.j. [REDAKCE] ve znění rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2013, č.j. [REDAKCE]. Z provedeného dokazování bylo zjištěno, že Městský soud v Praze jako soud odvolací žalobci přiznal zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce posuzovaného řízení v části prvních deseti let trvání posuzovaného řízení ve výši 150 000 Kč. S ohledem na to, že posuzované řízení bylo zahájeno dne 17. 12. 2003, bylo o nároku žalobce již pravomocně rozhodnuto do dne 17. 12. 2013. Soud se tak zabýval nárokem žalobce za následné období posuzovaného řízení, tj. za období od 18. 12. 2013 (včetně) do skončení řízení (22. 2. 2019). Přestože přiměřenost délky části posuzovaného řízení již byla zdejším soudem hodnocena a posuzována, soud v daném případě musí vycházet z celkové délky řízení a posuzovat řízení jako celek, kdy navíc zohlední konkrétní okolnosti případu, jež se projeví v nyní odškodňované fázi posuzovaného řízení, jako nové skutečnosti a odůvodní, jaké bylo jejich působení v této fázi. Konečně dospěje-li soud k závěru, že je třeba poskytnout přiměřené zadostiučinění v penězích, přizná zadostiučinění za tu fázi řízení, jež nebyla v předchozím

odškodňovacím řízení zohledněna. (viz *rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 5. 2017, sp. zn. 30 Cdo 2328/2015*).

26. Celková délka posuzovaného řízení od podání návrhu, tj. 17. 12. 2003, do nabytí právní moci posledního rozhodnutí, tedy rozhodnutí Ústavního soudu o ústavní stížnosti žalobce sp. zn. III. ÚS 310/19, tj. do 22. 2. 2019 (viz *rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 3. 2011, sp. zn. 30 Cdo 2742/2009*), činila **15 let a 2 měsíce**. Ovšem třeba konstatovat, že délka následné části posuzovaného řízení počala běžet ode dne 18. 12. 2013, kdy délka předešlé části posuzovaného řízení byla již hodnocena, do dne 22. 2. 2019. Délka následné části posuzovaného řízení tak činila 5 let 2 měsíce.
27. Posuzovaná část **řízení probíhala na třech stupních soudní soustavy a před Ústavním soudem**. V této části jednou rozhodoval ve věci samé soud I. stupně (rozsudek ze dne 27. 3. 2015), jednou odvolací soud (rozsudek ze dne 21. 2. 2017) a dvakrát Nejvyšší soud (usnesení ze dne 6. 2. 2014 a ze dne 24. 10. 2018). Jednou odvolací soud rozhodoval o dílčí otázce, a to o odvolání proti usnesení soudu I. stupně, jímž bylo zastaveno dovolací řízení pro nezaplacení soudního poplatku. K uvedenému soud konstatuje, že již samo řízení u několika stupňů soudní soustavy nutně muselo mít za následek prodloužení délky posuzovaného řízení. Ačkoli sice nelze klást k tíži účastníkům řízení, že využívají svých procesních práv daných jim vnitrostátním právním řádem, na druhou stranu ani nelze přičítat k tíži státu prodloužení délky řízení v důsledku nutnosti reagovat na takové návrhy či podání účastníků řízení (srov. *stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cjfn 206/2010*, dále také jen „stanovisko“). Co se týká předcházející části řízení, tj. do dne 17. 12. 2013, ohledně počtu stupňů soudní soustavy, soud s ohledem na stručnost plně odkazuje na odůvodnění rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 28. 3. 2013, č.j. [REDAKCE] a Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2013, č.j. [REDAKCE], se kterými se ztotožňuje.
28. Posuzované řízení má pro žalobce **zvýšený význam**, neboť v těchto řízeních (na ochranu osobnosti) se rozhoduje o zásahu do práv chránících lidskou osobnost a zásahy do uvedených práv jsou obecně vnímány velmi citlivě (viz *rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2016, sp. zn. 30 Cdo 3725/2014*). Shodně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2013, č. j. [REDAKCE]
29. Co se složitosti řízení týká, soud konstatuje, že řízení bylo **složitější**. Jednak po skutkové a procesní stránce, a to s ohledem na předmět řízení, na množství navrhovaných a prováděných důkazů, na vazbu jednání žalovaných do trestněprávní roviny (shodně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2013, č.j. [REDAKCE] a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 28. 3. 2013, č.j. [REDAKCE]). Nicméně v posuzované části řízení se jednalo zejména o právní složitost věci, kdy soudy všech stupňů posuzovaly, zda uplatnění práva na náhradu nemajetkové újmy v penězích podle § 13 občanského zákoníku a nároku na náhradu škody na zdraví za bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 444 občanského zákoníku na základě totožných skutkových tvrzení jsou samostatnými prostředky ochrany fyzické osoby, či ne, resp. zda žalobce mohl na základě shodných skutkových tvrzení uplatňovat nárok na nemajetkovou újmu u Městského soudu v Praze žalobou na ochranu osobnosti a uplatňovat nárok na náhradu škody u Obvodního soudu pro Prahu 1, sp. zn. [REDAKCE]
30. Žalobce se na délce řízení nepodílel a to ani aktivně ani pasivně, což nelze přičítat k tíži žalobce, ale ani žalované.
31. Pokud se jedná o **postup soudu ve věci** (v posuzované části řízení), nutno konstatovat, že postup samotného soudu ve věci nebyl plynulý a úkony nebyly činěny v přiměřených lhůtách. Je sice pravdou, že až na výjimky, nejsou dány zákonné lhůty k učinění úkonu

či rozhodnutí ve věci samé, nicméně obecně se za přiměřenou lhůtu k učinění úkonu soudu považují 3 měsíce. U soudu vyšších stupňů, jako je Nejvyšší soud a Ústavní soud, je tomu ale jinak. Tyto soudu zpravidla nečiní ve věci jiné úkony než samotné rozhodnutí, aniž by bylo namísto dobu od předložení jim spisu do rozhodnutí považovat za nedůvodnou nečinnost, neboť soud zvažuje, jak ve věci rozhodne. Zpravidla nelze označit za průtah dobu jednoho roku od zahájení řízení před těmito soudy (viz *SIMON, Pavel. Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-768-2. str. 286*). V posuzované části řízení se ve věci konala dvě jednání ve věci samé (před soudem I. stupně dne 27. 3. 2015 a před Vrchním soudem v Praze dne 21. 2. 2017). Nicméně k tomu je třeba dodat, že v posuzované části řízení došlo ke dvěma delším a zřejmě nedůvodným nečinnostem soudu a to v období od 25. 9. 2014 (nařízení jednání před soudem I. stupně) do 27. 3. 2015 (konání předmětného jednání) a od 13. 10. 2015 (předložení věci Vrchnímu soudu v Praze) do 7. 2. 2017 (nařízení jednání před odvolacím soudem). K postupu soudu je třeba konstatovat, že sice jednotlivé úkony byly činěny v rozestupu 3 měsíců, nicméně u některých úkonů soudu se očekává, že budou provedeny neprodleně a to i s ohledem na jejich (nižší) složitost, například rozeslání odvolání ostatním účastníkům a vyjádření k tomuto odvolání a následné předložení věci odvolacímu soudu. Soud I. stupně v jednom případě žalobce vyzval k zaplacení soudního poplatku za dovolání a dále usnesením řízení o dovolání zastavil pro nezaplacení soudního poplatku, přestože žalobce byl od roku 2004 osvobozen od placení soudních poplatků. Odvolací soud tak toto usnesení o zastavení dovolacího řízení sice změnil, nicméně již tím bylo řízení prodlouženo o cca půl roku. K tomu je třeba dodat, že i sám žalobce mohl na výzvu soudu k zaplacení soudního poplatku za dovolání reagovat se sdělením, že je od poplatku osvobozen, čímž by zabránil zastavení dovolacího řízení a posléze rozhodování o odvolání proti tomuto rozhodnutí. Nicméně toto nelze přičítat k tíži žalobce. Co se týká předcházející části řízení, tj. do dne 17. 12. 2013, a postupu soudu v něm, soud plně odkazuje na odůvodnění rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 28. 3. 2013, č. j. [REDAKCE] a Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2013, č. j. [REDAKCE] se kterými se ztotožňuje.

32. Soud vzal do úvahy všechna shora uvedená kritéria jednotlivě i v jejich souhrnu a dospěl k závěru, že v posuzovaném řízení **došlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě**, neboť celková délka řízení nebyla vzhledem k okolnostem případu, tak, jak byly popsány shora, přiměřená. Řízení sice vykazovalo významnější složitost skutkovou, procesní a právní, probíhalo opakovaně na 3 stupních soudní soustavy a před Ústavním soudem, ovšem význam předmětu řízení pro žalobce byl zvýšený a žalobce se na délce řízení nepodílel. Navíc soud přihlédl k celkové délce řízení, která byla extrémně dlouhá. V důsledku porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě došlo ke vzniku nemajetkové újmy žalobce. Současně není možno tuto újmu napravit jinak než zadostiucněním v penězích.
33. Při výpočtu **výše finančního zadostiucnění** vycházel soud ze stanoviska a zároveň z rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2013, č.j. [REDAKCE] kdy by se poskytnuté zadostiucnění nemělo výrazně lišit, žádá-li žalobce po skončení posuzovaného řízení o zadostiucnění za jeho dosud neodškodněnou část od již poskytnutého zadostiucnění (viz *rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 5. 2017, sp. zn. 30 Cdo 2328/2015*). Soud nejprve stanovil výši zadostiucnění za nemajetkovou újmu vzniklou nepřiměřenou délkou celého posuzovaného řízení, posléze od stanoveného zadostiucnění odečetl výši již poskytnutého zadostiucnění (150 000 Kč, 66 750 Kč). Pro poměry České republiky je přiměřené, jestliže se základní částka, z níž se při určování výše přiměřeného zadostiucnění vychází, pohybuje v rozmezí mezi 15 000 Kč a 20 000 Kč za jeden rok řízení (1 250 Kč – 1 667 Kč za měsíc), přičemž na první dva roky je přiznávána v jedné polovině. S ohledem na extrémní délku posuzovaného řízení (více jak 15 let), soud

vycházel z výše odškodnění za jeden rok řízení ve výši 17 500 Kč (tj. 1 458 Kč za měsíc). Základní částka přiměřeného zadostiučinění za celkovou dobu posuzovaného řízení tak je 247 860 Kč $[(1\,458/2) \times 24 = 17\,496; 1\,458 \times 158 = 230\,364]$. Soud dále základní částku navýšil o 20 % za zvýšený význam řízení pro žalobce, dále o 15 % za postup soudu ve věci, který se prodlevami významně podílel na celkové době řízení. Současně je na místě vzhledem ke složitosti věci (jak procesní, skutkové, tak zejména právní) základní částku snížit celkem o 15 % a dále ji snížit o 20 % s přihlédnutím, že řízení probíhalo opakovaně na třech stupních soudní soustavy a před Ústavním soudem. Nutno konstatovat, že žalobce se na délce řízení nepodílel, aktivně ani pasivně, což nelze přičítat k tíži žádného z účastníků. Základní částka tak v konečném výsledku nebyla ani zvýšena ani snížena. Celková výše přiměřeného zadostiučinění tak činí 247 860 Kč. S ohledem na to, že žalobci byla již přiznaná částka 150 000 Kč rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2013, náleží žalobci částka 97 860 Kč. Od této částky je ovšem třeba dále odečíst přiznané zadostiučinění ve výši 66 750 Kč, které poskytla žalovaná dne 16. 4. 2020. Nutno dodat, že předmětem žaloby v době rozhodování soudu byla již jen částka 48 192 Kč.

34. Soud tak s ohledem na uvedené žalobě vyhověl v částce 31 110 Kč (247 860 – 150 000 – 66 750), ve zbyvajících částce 17 082 Kč (48 192 – 31 110) soud žalobu zamítl.
35. Soud **přiznal žalobci úrok z prodlení** z částky 97 860 Kč od 10. 10. 2019 do 15. 4. 2020 a úrok z prodlení z částky 31 110 Kč od 16. 4. 2020 do zaplacení. Žalobci nepřiznal úrok z prodlení z částky 17 082 Kč od 10. 10. 2019 do zaplacení. Žalobce původně požadoval částku 114 942 Kč spolu s úrokem z prodlení od 10. 10. 2019. Žalovaná v průběhu řízení žalobci přiznala částku 66 750 Kč, k čemuž žalobce vzal v rozsahu této částky a úroku z prodlení z této částky od 16. 4. 2020 do zaplacení zpět. Předmětem řízení tak dále byla částka 48 192 Kč spolu s úrokem z prodlení z částky 114 942 Kč od 10. 10. 2019 do 15. 4. 2020 a s úrokem z prodlení z částky 48 192 Kč od 16. 4. 2020 do zaplacení. Žalobce byl plně úspěšný co do částky 97 860 Kč, tedy soud mu přiznal i úrok z prodlení z této částky od 10. 10. 2019 do 15. 4. 2020 a z částky 31 110 Kč od 16. 4. 2020 do zaplacení. Ve zbytku byla žaloba zamítnuta. Úrok byl přiznan v zákonné výši dle ust. § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., která byla ke dni 10. 10. 2019, jakož i ke dni 15. 4. 2020, 10 %. Žalovaná se dostala do prodlení uplynutím šesti měsíců od předběžného uplatnění nároku u žalované, když platí, že nárok věřitele na zaplacení úroků z prodlení vzniká podle ust. § 1970 občanského zákoníku tehdy, nesplní-li dlužník svůj peněžitý dluh řádně a včas, tedy je-li v prodlení, a zároveň dle ust. § 15 odst. 2 OdpŠk se poškozený může domáhat náhrady škody u soudu pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen. K prodlení žalované s náhradou nemajetkové újmy proto došlo až marným uplynutím šestiměsíční lhůty určené k předběžnému projednání nároku, která začala běžet ode dne uplatnění nároku, tj. dne 9. 4. 2019, a teprve ode dne následujícího po uplynutí lhůty žalovanou stíhá povinnost zaplatit úrok z prodlení, když lhůta šesti měsíců skončila dnem 9. 10. 2019, žalovaná se tak dostala do prodlení dne 10. 10. 2019 (srov. *rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 4. 2003, sp. zn. 25 Cdo 2060/2001*). Nutno dodat, že soud vzal za prokázané, že částka 66 750 Kč byla žalobci uhrazena dne 16. 4. 2020, neboť sice uvedené nebylo doloženo žádným listinným důkazem a soud tak vycházel z tvrzení žalobce, nicméně žalovaná měla možnost se k tomuto tvrzení žalobce vyjádřit a zároveň měla možnost tento fakt sporovat i v případném odvolání proti usnesení zdejšího soudu ze dne 11. 5. 2020, jímž soud částečně řízení zastavil. Navíc sama žalovaná ve stanovisku uvedla, že částku 66 750 Kč žalobci zašle poštovní poukázkou.
36. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle ust. § 142 odst. 3 o. s. ř., když žalobce byl úspěšný pouze částečně, avšak rozhodnutí o výši plnění záviselo na úvaze soudu. Náklady řízení žalobce jsou představovány částkou 18 456 Kč, která se skládá ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč a nákladů právního zastoupení ve výši 16 456 Kč.

Odměna advokáta byla určena dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Advokát ve věci dle ust. § 9 odst. 4 písm. a), § 7 bod 5 (*usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3378/2013*) ve spojení s ust. § 11 odst. 1 písm. a), d) advokátního tarifu vykonal 4 úkony právní služby á 3 100 Kč spočívajících v převzetí a přípravě zastoupení, písemném podání ve věci samé, vyjádření se k podání žalované a vyjádření se k výzvě soudu spojené s částečným zpětvzetím žaloby. Nutno konstatovat, že doplnění žaloby ze dne 3. 12. 2019 měl žalobce učinit v žalobě samotné a nejde tak o účelně vynaložený náklad. K odměně advokáta se dále připočítává částka 1 200 Kč představující režijní paušál dle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za každý ze čtyř úkonů právní služby. Advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, když soudu doložil rozhodnutí o registraci k dani z přidané hodnoty ze dne 15. 6. 2010, proto mu soud k odměně a režijnímu paušálu přiznal i částku 2 856 Kč (21 % z 13 600 Kč) a to dle ust. § 137 odst. 3 o. s. ř.

37. Lhůtu k plnění náhrady nákladů řízení i nároku samotného stanovil soud v souladu s § 160 odst. 1 věta za středníkem o. s. ř., neboť se jedná o plnění ze státního rozpočtu, podléhající zákonu č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších právních předpisů a je tak na místě poskytnout žalované lhůtu delší. O povinnosti žalované zaplatit náklady řízení k rukám zástupce žalobce bylo rozhodnuto dle § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nebude-li povinnost stanovená tímto rozsudkem splněna dobrovolně, má oprávněná právo domáhat se plnění uložené povinnosti návrhem na výkon rozhodnutí nebo exekucí návrhem.

Praha 24. září 2020

Mgr. Kateřina Pelišová, v. r.
soudkyně